

forhindre Folk i at bruge Runkelroer. Men der blev vist allerede i det andet Thing gjort opmærksom paa, hvorledes det dog kun er inden for meget snevne Grændser, at man vil give en saadan Frihed. Naar man virkelig vil opmuntre til en saadan ny Produktion, saa maa man stille den frit, saa maa man ikke sige til Fabrikanten: Du skal bruge det og det Produkt, men lade ham have al den Frihed, som er forenelig med Statens Løve. Jeg skal villig indrømme, at denne Fabrikation kan have sin Fremtid. Man taler tidt her i Landet om Produktion af Runkelroesukker, og jeg haaber, at naar den kommer i Gang, vil Finanzministeren tage sig af den paa den Maade, det tilkommer ham at tage sig af Sligt; men det er Noget, der er ulige lettere, og som ogsaa har Interesse for Agerbruget, at fremme denne Produktion af Brændevin af Runkelroer; men den lettes ingenlunde tilstrækkelig ved Lovforslaget, saaledes som det foreligger. Ogsaa dette om Gjør-fabrikationen har i høi Grad maattet forbause mig, naar jeg gennemlæser de forskjellige Betragtninger, der derom have gjort sig gjældende. Jeg kan ganske slutte mig til de ærede Medlemmer af det andet Thing, der fremhævede, at det i og for sig neppe er rigtigt at beskaffe Frembringelsen af Gjør, en Artikel, der bruges til Brød. Nu siger man vel, at det er til Sigte- og Hvedebrød og ikke til Rugbrød, det bruges, og at vi derfor ikke beskattede de Fattige, naar vi lægge Skat paa Gjør; men Forholdene her i Landet ere dog heldigvis saa gunstige, at der ogsaa er en stor Del af Landets fattigere Befolkning, der nok er i Stand til at spise en Del Hvede- og Sigtebrød. Derfor antager jeg, at i Virkeligheden rammer enhver Afgift af Gjør tildels ogsaa dem. Selv fra dette Standpunkt, naar man kun ser paa de Fattiges Interesse, er det vel upassende og misligt i og for sig at beskaffe Produktion af Gjør. Men hvad der især for mig er en Kilde til Forbauselse ved de Betragtninger, der ere fremsatte herom, er, at man mener, at det skulde virke uheldig for selve dem, der fabrikere Gjør, om de blive fritagne for Afgiften. Jeg ser til min store Forundring, at mange hæderlige Fabrikanter af

Gjør have den Anskuelse, at det at befri Gjør for Afgift skulde være til Skade for deres Fabrikation. Jeg har med den største Omhyggelighed gennemlæst Argumentationen herfor; men jeg er ikke i Stand til at indse det, og jo mere jeg gjør mig Umage for at fatte denne Argumentation, desto større Vanskeligheder kommer jeg ind i. Det Eneste, jeg kan se, der virkelig er sagt, er, at Konkurrencen bliver saa stor, naar Folk kunne producere Gjør uden at betale Skat, at Fabrikanterne da blive uheldig stillede paa Grund af den store Konkurrence. Jeg vil nu ikke tale om, at Gjør derved kunde blive en vigtigere Udsørselsartikel. Hvis Gjør virkelig egner sig til Udsørsel (Se temer: Der udsøres meget!); jeg troede nu ikke, det kunde holde sig ret længe, — ja maasse det vel kan holde sig paa en Afstand som mellem Helsingør eller Kjøbenhavn og Sverrig. Men dernæst forekommer det mig, at det ganske vist er tilstrækkeligt til at kuldkaaste denne hele Betragtning om Konkurrencen, at de Herrer, der fabrikere Gjør, ville være stillede ligesaa heldig som de Konkurrenter, der kunne komme. Naar Ingen skal betale Skat, saa blive Konkurrenterne stillede lige, og det vil jo være meget heldigt, hvis Gjør-fabrikationen, som er i og for sig nyttig, kunde blive udvidet ved Konkurrencen. Den eneste fornuftige Mening, jeg kan se, der ligger i denne Betragtning, er, at denne Forandring i Beskatningen ligesom enhver Forandring kan virke forstyrrende paa de Interesser, der bestaa. Der er mange Fabrikanter, der have havt Fordel af, hvad der bestaar; men se vi, hvorledes denne Fordel kommer frem, saa maa vi af alle Kræfter kæmpe imod den, fordi den finder Sted paa Andres Bekostning, paa Statskassens og andre Medborgeres Bekostning. Vi maa derfor søge at tilintetgjøre denne Fordel. Det er sandt, at rent afset derfra kunne paa Grund af en saadan Afgiftsforandring visse Forandringer i hele Fabrikationen fremkomme som en naturlig Følge deraf; men naar vi i og for sig finde det rigtigt at foretage Forandringer, og vi opnaa en betydelig Fordel derved, saa er det ikke tilstrækkeligt til at standse os paa den Vej, som vi i det Hele finde det rigtigt at betrede. Foruden dette Spørgs-